23. oktober 2025

Ansøgning om vederlagsfri brugsret til lokaler

SLAK (Sammenslutningen af Lokalhistoriske foreninger og Arkiver i Københavns Kommune) søger på vegne af seks lokalarkiver om vederlagsfri brugsret og dækning af relaterede ejendomsudgifter for lokaler, som hidtil har været benyttet af de pågældende lokalhistoriske arkiver, og som ligger i kommunale ejendomme.
Det drejer sig om følgende lokalarkiver:

- **Brønshøj** (Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev)
- **Islands Brygge** (Islands Brygges Lokalhistoriske Forening og Arkiv)
- **Kgs. Enghave** (Kongens Enghave Lokalhistoriske Arkiv)
- **Nørrebro** (Nørrebro Lokalhistoriske Forening og Arkiv)
- **Sundby** (Sundby Lokalhistoriske Forening og Arkiv)
- **Vesterbro** (Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv**)**

I bilag 1 specificeres det, hvilke lokaler, der er tale om.
Nærværende ansøgning om brugsret er indgivet i samråd med Kultur- og Fritidsforvaltningen, med henblik på at sikre, at lokalarkivernes brug af lokaler følger kommunens retningslinjer.

Det skal bemærkes, at SLAK omfatter i alt 10 lokalhistoriske arkiver i København. De seks ovennævnte lokalarkiver har aktuelt lokaler i kommunale lejemål. Også Christianshavns Lokalhistoriske Forening og Arkiv har til huse i et kommunalt lejemål, men for Christianshavns vedkommende foreligger der allerede en brugsaftale om vederlagsfri brugsret og dækning af relaterede ejendomsudgifter. De resterende tre lokalarkiver bebor private lejemål.

Hvad bruges lokalerne til?

En meget væsentlig del af Lokalarkivernes opgave er at indsamle og bevare lokalhistoriske dokumenter og billeder m.v. Det er der selvsagt brug for plads til. De seks arkiver, som ansøgningen vedrører, har fundet sig til rette i de nuværende lokaler, med større eller mindre udfordringer hvad plads angår.

De lokalhistoriske arkiver har også behov for lokalerne som arbejdsplads. Arkivalierne skal registreres, så de kan findes frem, og mange arkivalier skal digitaliseres.

Endvidere har lokalarkiverne faste åbningstider, enten ugentligt eller et antal gange om måneden. I åbningstiderne kan borgerne henvende sig med spørgsmål, eller bidrage med materiale eller oplysninger. For de fleste arkivers vedkommende foregår borgerkontakten i de lokaler, der søges om brugsret til. For et enkelt – Nørrebro – afvikles åbningstiden i et lokale, som kun benyttes lejlighedsvis, og som derfor ikke er en del af denne ansøgning.

Lokalarkiverne har også behov for lokaler til møder, men dette behov dækkes som oftest via lokale aftaler om lokalebooking.

Kort oversigt over de seks arkivers lokaleforhold

Brønshøj: Benytter lokaler i kælderen under Brønshøj bibliotek. Arkivet har åbent hver onsdag kl. 15-17.
Islands Brygge: Har et lille lokale i annekset til Islands Brygges Kulturhus.
Kgs. Enghave: Har lokaler i tagetagen i kulturhuset Karensminde. Har åbent 1. og 3. mandag i måneden kl. 15-17.

Nørrebro: Har faste lokaler i kælderen i Støberiet på Blågårds Plads. Har åbent anden tirsdag (ulige uger) kl. 14-17 på 2. sal i Støberiet (lånte lokaler).
Sundby: Har lokaler i Amager Kulturpunkt. Har åbent onsdage kl. 15-17.
Vesterbro: Har lokale i tagetagen i Vesterbro Kulturhus samt et kælderlokale. Har åbent onsdage kl. 10-12.
En præcis specifikation af de seks arkivers lokaler findes i bilag 1.

Økonomi

Kultur- og Fritidsforvaltningen kan redegøre for de økonomiske konsekvenser af at imødekomme ansøgningen.

Til orientering gengives herunder et skema fra KFF med estimater vedrørende vederlagsfri anvendelse og forbrugsudgifter for 2025.

Bydel	Adresse	Vederlagsfri anvendelse 2025 (kr.)	Årlige forbrugsudgifter 2025 (kr.)	I alt (kr.)
Brønshøj	Krabbesholmvej 3	26.766	17.014	43.780
Islands Brygge	Islands Brygge 18	7.427	1.539	8.966
Kgs. Enghave	Wagnersvej 19	190.523	8.363	198.886
Nørrebro	Blågårds Plads 3	19.148	3.072	22.220
Sundby	Øresundsvej 6	38.387	11.979	50.366
Vesterbro	Lyrskovgade 4	40.612	5.494	46.106
Sum for seks kommunale lejemål		**322.863**	**47.461**	**370.324**

SLAK modtager et varigt driftstilskud fra Københavns Kommune. I henhold til vore oplysninger vil det varige tilskud i 2026 andrage kr. 614.000.

Ud over det varige driftstilskud har SLAK i en årrække hvert år modtaget midlertidige, supplerende tilskud fra kommunen. Den nuværende supplerende bevilling bortfalder ved udgangen af 2025. Den beløber sig til kr. 384.000, og blev tildelt af KFU i november 2024.

Den varige bevilling alene har hidtil ikke været tilstrækkelig til at dække lokalarkivernes faste omkostninger (husleje, el, varme, forsikring), så det er afgørende for SLAK med en supplerende bevilling.

Derfor har vi samtidig med nærværende ansøgning indsendt en separat ansøgning til de disponible midler om en supplerende bevilling.

Baggrundsinformation om de københavnske lokalarkiver

Der er 10 lokalhistoriske arkiver i København: Sundby Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Christianshavn Lokalhistoriske Forening, Islands Brygge Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Kgs. Enghave Lokalhistoriske Arkiv, Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv, Vanløse Bydelshistoriske Arkiv, Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, Nørrebro Lokalhistoriske Forening og Arkiv samt Østerbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv.

I arkiverne gemmer vi det lokale: dokumenter, malerier, fotografier, fortællinger fra de lokale områder. Vi har rigtig meget – samlet er det over 122.000 billeder, ca. 1.000 film, ca. 500 lydbånd og ca. 590 hyldemeter dokumenter, som kommer fra lokale privatpersoner, organisationer og virksomheder, og som alle omhandler historiske forhold i København Og vi samler fortsat – gammelt, men også nutidige materialer, som inden længe er historiske. Alt arbejdet i lokalarkiverne udføres af frivillige, som brænder for at bevare lokalhistorien og for at fortælle om den i lokalområderne.

Lokalarkiverne har generelt faste ugentlige åbningstider med mange besøg, hvor der spørges om alt mellem himmel og jord: en gades historie, en ejendoms historie, ens gamle skoles historie, familiens historie, en forenings historie, virksomhedshistorie og meget andet. De lokalhistoriske arkiver er åbne for alle.

Med venlig hilsen

Helge Rørdam Olesen
Formand for Sammenslutningen af lokalhistoriske foreninger og arkiver i Københavns Kommune (SLAK)